

1. <https://ro.wikipedia.org/wiki/G%C4%83g%C4%83uzia>
2. <http://www.descopera.ro/cultura/9145873-gagauzii-rataciti-prin-istorie>
3. [https://www.timpul.md/articol/cine-sunt-gagauzii-\(ratacii-prin-istorie\)-30276.html](https://www.timpul.md/articol/cine-sunt-gagauzii-(ratacii-prin-istorie)-30276.html)

CONCEPTUL IDENTITAR ÎN R. MOLDOVA. ÎNCADRAREA ACESTUIA ÎN CONCEPTUL IDENTITAR EUROPEAN

Autor: Răzvan Razlovan

Coordonator: Simion Simion Dănuț lector universitar
Magistru în psihologie drd. UTM

Termeni cheie: identitate, concept identitar, națiune.

Conceptul identitar și identitatea națională reprezintă un ansamblu de itimi și trăsături socio-culturale, lingvistice, istorice inclusiv genetice prin care se individualizează o persoană. Identitatea unei persoane știm precis că este influențată major de relațiile acesteia cu persoanele din jur. Toți acei factori care îi permit unei persoane să se regăsească într-o anumită cultură, într-un concept național îi permit să meargă mai departe într-o realizare și împlinire de sine. Într-o țară cu naționalitatea furată, cu un concept național creat pe baze neștiințifice este absolut natural ca la un moment dat să apară mișcări de rezistență dar și descoperiri de sine. Rep. Moldova trece de mult timp printr-o criză identitară unică, o oportunitate pentru cercetare dar o tragedie pentru națiunea fondatoare. Identitatea ne ajută să ne înțelegem proveniența dar și tradițiile, ne dă o șansă în plus să recuperăm din valorile naturale ale acestui pământ. Tradițiile și obiceiurile, limba și istoria sunt puncte de plecare pentru accesul la o identitate europeană de mult pierdută. Suntem totuși considerați de estici ca fiind aparținători ai spațiului slav contradicție totală cu proveniența noastră latină. Conceptul identitar în Rep. Moldova nu trebuie confundat cu naționalism primitiv. Nicidecum. Sunt două noțiuni total opuse. După manipularea în masă a populației băștinașe și crearea în laboratoarele sovietice peste noapte a unei națiuni moldovenești diferite de cea română este absolut inerent ca în anii de după independență când accesul informațional și cultural a crescut să apară o mișcare nu doar de renaștere ci o mișcare care să-și reafirme apartenența europeană.

Există în linii generale, două tipuri de concepte identitare: unul colectiv iar altul individual. Conceptul identitar colectiv este întruchiparea tuturor lucrurilor pe care le au în comun un grup sau un colectiv mai mare de oameni. Evident,

fiecare personalitate diferă de cealaltă, însă pe aceștia îi leagă un trecut comun și unele tradiții și obiceiuri. Identitatea individuală însumează calitățile persoanei, apartenența la un neam, etnie, orientarea sexuală. În esență, este vorba despre tot ceea ce persoana consideră că o reprezintă.

La nivel de stat este prezent un concept identitar „oficial” în mare parte difuz și neargumentat științific, neacceptat de mediul academic bazat pe conceptul de cetățenie moldovenească și dictat în mare parte de vechi tradiții sau oportunități politice. Acest concept identitar național este puternic politizat modificat în funcție de interesele proprii sau circumstanța geopolitică influențat de interesele externe de cele mai multe ori în așa fel încât să creeze un mediu propice pentru deținerea puterii și conducerii țării. Această identitate neetică adoptată oficial în unele structuri ale statului poate ascunde evenimentele istorice le poate înlocui după bunul plac și pot induce prin media controlată un sentiment de incertitudine, agresivitate și influență la nivelul întregii populații cu atât mai mult cu cât populația este o bună parte din ea îmbătrânită, în cruntă sărăcie, în lipsă de alternative media sau sărăcită academic prin penuria de cadre didactice și metode vechi de predare. De aceea, o importanță mai mare o are identitatea „colectivă” care înglobează cultura transmisă din generație în generație și nu de conducerea statului.

Problema conceptului identitar în Republica Moldova există de mai mult timp și e la fel de actuală în prezent. Încă de la întocmirea proclamației de independență au existat și încă există două categorii principale de oameni care urmăresc idei puțin diferite, stataliștii și unioniștii. Populația este dezbinată, fapt ce creează presiune și stagnează dezvoltarea și bună-starea tuturor. Dezbinarea a apărut în urma intersectării mai multor etnii în statul nostru, deoarece acestea pot să nu împărtășească gânduri și sentimente comune prin urmare apar stări de tensiune și conflicte interetnice. Mai mult decât atât, statul nostru nu a adoptat o strategie de a unifica poporul și, chiar dacă aceasta există, nu se observă o promovare clară a acesteia.

De ce o parte din populație se consideră română, iar alta moldovenească cea din urmă interesantă că nu-și neagă proveniența latină? Aici vom enumera câțiva factori sociali. În primul rând, suntem influențați de familie. De la părinți aflăm istoria și obiceiurile în care credem cel mai mult, pentru că e firesc să avem încredere în ceea ce ne spune familia. Credem în ceea ce ne povestesc bunicii. Ne formăm unele frici bazate pe neîncredere sau din contra, salutăm și promovăm valorile ce ne-au rămas de la generațiile trecute. Nu departe de familie sunt rudele unele sunt de acord cu identitatea în care credem altele nu. E important de menționat că putem să ne întâlnim cu un alt adevăr atunci când vorbim cu rudele. Un alt factor care determină formarea noastră ca personalități ce aderă la un concept identitar sunt desigur sursele de informare: mass-media, cărțile, filmele și seriile documentare. Unele pot fi neveridice și, de aceea, e complicat

de avut încredere în tot ceea ce se promovează televiziunea. De asemenea, persoanele tind să aibă încredere în cei care aparțin aceluiași mediu social-local. În această categorie se regăsesc prietenii și grupurile sociale din care facem parte. Ultimul factor, care, influențează asupra formării conceptului identitar este educația națională. Spun aceasta, din propria experiență, elev fiind, în școală nu mi s-a vorbit deloc despre identitate românească, moldovenească dacă ar fi existat unul sau o identitate basarabeano-română. Încă este o frică în societate de a aborda subiecte considerate sensibile precum identitatea, latinitatea noastră sau limba pe care o vorbim pentru „a nu supăra”, pe cineva (minoritari). Statul nu promovează identitatea și naționalitatea pe care au regăsit-o tinerele generații.

Actualmente, Republica Moldova trece printr-un proces de tranziție, ceea ce s-ar putea numi căutarea identității naționale. În strânsă legătură cu acest fapt este și divizarea națiunii prin etnii și convingeri, însă populația majoritară este în drept să determine orientarea statului prin argumentarea deciziei și capacitatea de a decide corect în folosul tuturor. Conflictul cel mai mare care a rămas până în prezent este spre care parte să aderăm sau, măcar, în ce direcție să ne orientăm. Răspunsul poate avea diferite forme. Pe de o parte moștenirea genetică suntem totuși latini și ne comportăm ca atare, pe de altă parte limba, un organism viu ce a fost supusă schimbărilor și chiar sub presiune fiind și-a păstrat structura de bază. Într-un final putem spune că dezvoltarea noastră ca societate cu o identitate comună depinde de două lucruri, baza nativă și mediul în care ne-am și ne dezvoltăm.

Societatea „moldavă”, nu are un concept identitar bine-determinat, dar, cu siguranță, acest lucru nu va rămâne la fel datorită dinamicii naturale a populației, migrației și liberei circulații plus alternativitatea surselor de informare. Peste câteva decenii, poate chiar mai devreme societatea fiind mereu în schimbare se schimbă și convingerile populației. Unii oameni și-au format identitatea și, datorită acestui fapt, aceștia sunt mult mai determinați în acțiunile lor, pe când restul merg pe drumul vieții ocolind acest subiect. Ei își au propriul adevăr. Pe fundalul civilizației europene și a altor țări înalt dezvoltate, statul nostru este unul foarte tânăr. Menționez acest lucru, deoarece sunt multe conflicte interne de ordin social care au rămas nesoluționate, din cauza cărora are de suferit inclusiv și economia statului.

Cine sunt eu? E întrebarea pe care trebuie să și-o pună oricine. Eu sunt cetățean al statului meu. Această afirmație este adevărată însă parțial. În timp, acest lucru va avea o importanță tot mai mică, deoarece evoluția societății duce treptat la dezvoltarea unui concept identitar comun, global. Pentru cineva joacă un rol important istoria, deoarece aceasta poate da claritate asupra originii noastre. Acest fapt este corect, însă și istoria poate fi interpretată diferit. Sunt de părere că trebuie să luăm cel mai bun din trecutul nostru, dar să privim în viitor și să ne adaptăm schimbărilor. Există oare un concept identitar european?

Prezența acestuia se simte în tot ceea ce face Uniunea Europeană pentru cetățenii săi și chiar și pentru alte societăți.

Necesitatea apariției lui a apărut într-un mod natural odată cu formarea Uniunii. Identitatea europeană a preluat acele caracteristici comune tuturor și le-a adus împreună. De aceea un motto semnificativ care reprezintă această societate spune următoarele: „Uniți prin diversitate”. Acesta este un semn clar care vorbește despre faptul că Uniunea Europeană nu lichidează culturi și limbi, ci le valorifică și le promovează. S-a determinat că mulți locuitori ai spațiului european se regăsesc mai mult în conceptul identitar comun decât cel al propriei națiuni. Astfel, jumătate din populația Bulgariei deja se regăsește în identitatea europeană și mai puțin în cea a statului lor. Aceasta nu înseamnă că ei au renunțat în totalitate la cultura lor. Bulgarii deja au o doua identitate care se completează reciproc cu identitatea lor națională. Într-un final, indiferent de situația actuală în Republica Moldova, cu timpul e posibil ca generațiile viitoare să-și schimbe conceptul identitar migrând spre unul comun, global.

Resurse internet:

1. <https://suceavalive.ro/pastrarea-identitatii-nationale-contextul-globalizarii/>
2. <http://www.limbaromana.md/index.php?go=articole&n=832>
3. <http://www.fift.ugal.ro/revistadesociologie/images/ARHIVANOUA/Identitateanationalaintretraditiesimodernitate.pdf>

ANALIZA COMPARATIVĂ A CODURILOR ETICE INGINEREȘTI DIN DIFERITE STATE

Autor: Cristian GRIGORAȘENCO

Conducător: Ion VANGHELI, conf. univ., dr.

1. Etica inginerească

Revoluția tehnico – științifică a schimbat radical existență și viitorul nostru, inginerul devenind forța motrice de bază pentru societatea contemporană acestea revenindui o responsabilitate aparte în menținerea prosperității și bunăstării întregii omeniri.

În formarea noastră, fiecare din noi, studențimea de astăzi, în afară de cunoștințe și capacități practice, trebuie să înțelegem și să conștientizăm acele responsabilități care ne revin o dată cu primirea titlului de inginer. Republica Moldova fiind situată în spațiul European, fiind conform Acordului de Asociere cu UE, asociatul acestei comunități, trebuie să valorifice și să aplice Aqiusul european inclusiv, după părerea noastră, Codurile inginerești acestea fiind